

Vladimir Poetin en zijn vrienden - Controle over Russische wijn

Bron: Meninger Wine Business International

Wanneer hij zijn aandacht niet richt op zijn invasie van Oekraïne, hebben de Russische president en zijn entourage een bijzondere interesse in wijn. Vorig jaar haalden wetten die toelaten dat binnenlandse wijn op officiële etiketten als shampanskoe wordt beschreven, terwijl champagne alleen 'mousserende wijn' genoemd kan worden, de krantenkoppen. Maar, zoals Sergey Panov onthult, andere zetten waren veel belangrijker.

Inkerman-vestiging in de Krim

Vorige week was Rusland gastheer van het St. Petersburg Economic Forum, een evenement dat vroeger Ruslands antwoord op Davos wilde zijn. Het is niet verwonderlijk dat, gezien de recente gebeurtenissen, het forum van dit jaar een minder internationaal evenement was dan in het verleden en de wijnkaart weerspiegelde deze verandering. Frankrijk en Italië zijn vervangen door de Krim en Krasnodar. Een goed geïnformeerde en oplettende lezer is misschien ook opgevallen dat bijna alle wijnen op de lijst - Inkerman, Divnomorskoe, Novy Svet - werden geproduceerd door wijnhuizen die toebehoren aan of nauw verbonden zijn met Yuri Kovalchuk, een belangrijke bondgenoot van Vladimir Poetin.

Een van de sprekers op de tweede dag van het forum was Dmitriy Kiselev, presentator van een politiek tv-programma, maar hier in zijn nieuwe rol als hoofd van de Federal Self-Regulatory Organization of the Association of Winegrowers and Winemakers of Russia (FSRO AWWR).

Rusland streeft er onbeschaamd naar om geïmporteerde wijnen te vervangen door zijn eigen wijnen. Sinds 2020 profiteren producenten van wijnen van Russische druiven van belastingaftrek. Nu gaat het verder, met de aankondiging van Kiselev dat de overheid alleen druiventelers gaat subsidiëren

die druiven van Russische oorsprong gebruiken. Wie geïmporteerde planten plant, krijgt geen vergoeding voor hogere plantmateriaalkosten.

Volgens de Russische publicatie Simple Wine News bedragen de kosten voor het planten van één hectare momenteel 1-2 miljoen roebel (€ 18.400-36.800). Dit cijfer moet worden afgezet tegen subsidies van 375.000 roebel (€ 6.900)/ha in Krasnodar Krai en 700.000 roebel (€ 12.900)/ha op de Krim.

Geïmporteerde wijnstokken vormen een aanzienlijk deel van de aanplant. Er waren ongeveer 25 m(iljoen) zaailingen nodig voor de 6.950 ha nieuwe wijngaarden die in 2019 werden geplant. Daarvan konden Russische kwekerijen slechts 5,7 m leveren (in de zuidelijke regio van Krasnodar produceert de kwekerij van Krai Rentop-Agro een miljoen zaailingen per jaar; concurrenten Ariant en Fanagoria produceren respectievelijk 3 m en 0,7 m. Op de Krim produceren Alma Velli en Kachinsky elk ongeveer een half miljoen.

De wetgeving van 2020 die vereist dat Russische wijn wordt geproduceerd van in eigen land geteelde druiven en het gebruik van bulkimport voor dit doel verbiedt, heeft geleid tot een vermindering van de volumes. Begin 2021 daalde de productie van mousserende wijn volgens lokale rapporten met een derde. Vadim Drobiz, directeur van het Centrum voor Onderzoek naar Federale en Regionale Alcoholmarkten, zei dat de productie in de loop van het jaar met 40% zou dalen en dat "het in het beste geval mogelijk zal zijn om dit tekort in 10-15 jaar weg te werken."

Yuri Kovalchuk: Mediamagnaat...

Als het beperken van het gebruik van geïmporteerde wijnstokken dit proces nog verder lijkt te vertragen, wordt dit verklaard door de relatie tussen Vladimir Poetin en een van zijn naaste bondgenoten: Yuri Kovalchuk. Zoals Forbes meldde in een stuk over Kovalchuk met de kop "Maak kennis met de oligarch die Poetin in het oor fluistert", heeft hij het spectaculair goed gedaan buiten het huidige regime.

"Meer dan \$60 miljard aan staatsactiva werden tussen 2004 en eind 2007 door Gazprom naar Kovalchuk's Rossiya Bank en entiteiten die eigendom waren van andere Poetin-bondgenoten gesluisd". Deze cijfers kwamen uit een onderzoek uit 2008 door Vladimir Milov en voormalig vice-premier Boris Nemtsov die op 27 februari 2015 's nachts op de Bolshoi Moskvoretsky-brug werd vermoord.

Naast zijn bankbelangen controleert Kovalchuk een aanzienlijk deel van de Russische media. Een volledige lijst van de activa van zijn National Media Group en Sogaz, de door de staat gerunde verzekeringsmaatschappij waarin hij en zijn wijn een aanzienlijk aandeel hebben, zou meerdere pagina's in beslag nemen. Het omvat zeven van de tien populairste tv-zenders en de sociale netwerken Vkontakte en Odnoklassniki, met een maandelijks publiek van respectievelijk 72 miljoen en 23 miljoen gebruikers. Hij is, zoals Forbes het uitdrukte, "aan de frontlinie van de desinformatieoorlog, de partijlijn beherend". Hij werd in 2014 op de Amerikaanse sanctielijst geplaatst ten tijde van de annexatie van de Krim, samen met de Rossiya Bank waarvan hij de grootste aandeelhouder is.

En als het op macht aankomt, in de woorden van de Russische journalist Mikhail Zygar, vestigde Kovalchuk zich als de de facto tweede man in Rusland, de meest invloedrijke onder de entourage van de president.

...en de grootste wijnboer van Rusland

Kovalchuk is ook belangrijk voor de Russische wijnindustrie. Het is algemeen bekend dat twee wijnmakerijen op de Krim, Massandra (4.000 ha) en Inkerman (2.700 ha) eigendom zijn van of beheerd worden door structuren die verband houden met Kovalchuk. Massandra staat erom bekend dat het in 1894 met de steun van de Russische keizerlijke familie is gesticht en beschikt over een kelder met een miljoen flessen, waaronder enkele die de revolutie van 1917 hebben overleefd.

Vóór de annexatie behoorde Massandra tot de Autonome Republiek van de Krim. In 2014 leidde de komst van speciale eenheden van het Russische leger tot de 'verkiezing' van een nieuwe directeur, zes jaar later gevolgd door de 'overname' van de wijnmakerij door Yuzhny Project, een dochteronderneming van Rossiya Bank.

Vóór de komst van die Russische troepen was Inkerman, dat in 2019 11,5 miljoen flessen produceerde, eigendom van de Oekraïense zakenman Valery Shamotiy en twee buitenlandse investeerders, het Finse Hartwall Capital-fonds en een Chinese tegenhanger, Pan Chang. Zoals gemeld door Meininger's in 2020, werd het vervolgens overgenomen door Kovalchuk en een andere miljardair Poetin-medewerker, Gennady Timchenko en onder de controle geplaatst van een bedrijf genaamd Moey Vino - My Wine - gezamenlijk gelanceerd door de twee zakenlieden in 2019 'voor de ontwikkeling van de landbouwindustrie: wijnbouw, wijnbouw'

Moey Vino runt ook de historische wijnmakerij Novy Svet ('Nieuwe Wereld'), die in 1878 werd opgericht door prins Lev Golitsyn. In 2019 produceerde het 1,7 miljoen flessen wijn - ongeveer 2,5% van de Russische mousserende wijn volgens de Russische uitgever Vedomosti.

Ten slotte is er Divnomorskoye, informeel bekend sinds de publicatie van de oppositiepoliticus Aleksey Navalny's 'Palace For Putin' exposé, als Poetin's Vineyard. Zoals Navalny uitlegde: "Om te beginnen was wijnmaken gewoon een chique, statusbevorderende hobby voor Poetin. Maar de wens van anderen om in de gunst te komen, en na verloop van tijd leidde een onbeperkte hoeveelheid geld tot het onvermijdelijke - de hobby liep uit de hand. De tweede wijngaarden werden aangeplant en die bleken nog groter en nog duurder te zijn." Tegen de tijd dat Navalny zijn rapport publiceerde, zouden de wijngaarden van Poetin 530 ha beslaan en werd er een "enorme, ultramoderne wijnmakerij" gebouwd.

In 2017 werd de toonaangevende Italiaanse wijnconsulent Riccardo Cotarella aangesteld om wijnbouw- en wijnbouwadvies te geven en, volgens Jacopo Iacoboni in een stuk voor Pledge Times, om te helpen met internationale distributie. Het management van de wijnmakerij verklaarde dat "wij de Russische wijnmakerij zijn die de meeste 'Italiaanse' Russische wijn maakt". Cotarella werd geciteerd: "Het is de zoveelste ervaring die ons vertelt dat de wijnstok een genereuze plant is die zich weet aan te passen aan het territorium ... een plant die grenzen verdringt en ons verenigt."

Om terug te keren naar Kovalchuk, andere Krim-bedrijven die naar verluidt met hem in verband worden gebracht, zijn onder meer Wine and Cognac House Bakhchisaraias, evenals Zavetnoe (511 ha) en Burlyuk (90 ha). De laatste drie bedrijven werden geregistreerd door Valery Zakharyn, een voormalige militaire kolonel, die ook wordt beschreven als eigenaar van Inkerman.

Van de 20.800 ha Krim-wijngaarden is Kovalchuk op de een of andere manier verbonden met 5.950 ha, waardoor hij een van de grootste wijnbouwers in Rusland is - maar alleen als men accepteert dat de Krim deel uitmaakt van dat land.

Mikhail, de andere Kovalchuk: de kernfysicus met interesse in wijnkwekerijen

Drie weken geleden besloot de Russische regering om het Magarach Instituut voor Wijnbouw en Wijnbereiding - oorspronkelijk opgericht in 1828 in het keizerlijke Rusland - onder de controle van het Kurchatov Instituut te plaatsen.

Dit onderzoekscentrum, algemeen bekend als Kurchatnik, is gespecialiseerd in kernenergie. De logica achter de beslissing om deze schijnbaar onverenigbare sectoren te koppelen, wordt opnieuw geleverd door de achternaam van de voorzitter van het instituut: Mikhail Kovalchuk is de oudere broer van Yuri Kovalchuk.

Terwijl de jongere broer of zus Krim-wijngaarden verzamelde, was de oudere op zoek naar wijnstokken. Na de annexatie van de Krim is Magarach actief gevoed door particuliere en staats eigendommen. In 2020 nam het parket van de Krim 1000 ha wijngaarden in beslag van een privébedrijf genaamd Zhemchuzhina en bracht het in staats eigendom - of beter gezegd, onder de controle van het Magarach-instituut. Het instituut zou miljarden roebel hebben ontvangen voor de nieuwe kwekerij en gebouwen van 200 ha.

Mikhail Kovalchuk krijgt andere vormen van officiële hulp tegen concurrentie.

Rusland heeft een recente geschiedenis van het gebruik van twijfelachtige 'gezondheidszorgen' om invoerverboden te rechtvaardigen. In 2013 werden de zendingen van wijn en brandewijn uit Moldavië geblokkeerd vanwege vermeende 'onzuiverheden'. In 2018 verbrandde Rosselkhoznadzor (regelgevende instantie voor de landbouw) 160.000 wijnstokken van Vivai Cooperativi Rauscedo, 's werelds grootste kwekerij en bekend van zijn zeer vooruitstrevende resistente wijnstokken, vanwege bacteriële verwelkingsziekte die het beweerde te hebben ontdekt in de druiven. Nu worden diezelfde onderneming en een aantal andere leveranciers geconfronteerd met een verbod vanwege vermeende virusincidentie. De geschiedenis suggereert dat de nieuwe maatregelen mogelijk niet alle wijnmakerijen in gelijke mate treffen. Ondanks het eerdere verbod, toen Mikhail Kovalchuk Merlot- en Pinot Noir-wijnstokken van Rauscedo voor Inkerman kocht, gaf Rosselkhoznadzor toestemming voor de invoer ervan.

Dit soort officiële hulp lijkt Kovalchuk te hebben geholpen bij het opbouwen van een indrukwekkende reeks wijnbedrijven, waaronder wijngaarden en wijnmakerijen op de Krim en een distributiebedrijf genaamd Express-Vin. Een grote kwekerij zou dit businessmodel uitstekend aanvullen.

Een terugkeer van de Krim naar Oekraïne aan het einde van de huidige vijandelijkheden, zoals Volodymyr Zelenskyy eist, zou natuurlijk wat minder welkom zijn. Maar als dat de uitkomst zou zijn, hoe gepassioneerd zijn enthousiasme voor wijn ook was, het verlies van de wijnbelangen van zijn maatjes zou Vladimir Poetin waarschijnlijk niet de grootste zorg zijn.